

מעלה אדומים: פה תיבנה עיר

האיזור שעליו נטוש עתה מאבק פוליטי,
שימש בכל הדורות נקודה
אסטרטגית, שחלשה על הדרך לירושלים

תזכיר מיוחד, המאשים את מנכ"ל מנהל מקרקעי ישראל באחריות לביצוע עיבודות פיתוח נרחבות במעלה אדומים, בניגוד להחלטת הממשלה וללא אישור מתאי, חובר והומץ השבוע על-ידי צוות מיוחד של מ"מ.

לפני כשנתיים, לאחר שהשר גלילי - בתוקף תפקידו כיו"ר הוועדה הבין-משרדית לתיאום בשטחים המוחזקים - ביקר במקום, הוחל לדבר נכ-

גבול בין נחלות יהודה ובניי מין. במעלה אדומים עברה דרך המלך מירושלים ליריחו וממנה התפצלו דרכי-משנה לנאות-המדבר שבעין פואר וביני עין קלט. בכל הדורות שימש מעלה זה נקודה אסטרטגית, שחלשה על דרך חשובה זו ומצודות שונות הוקמו במעלה לשליטה על הדרך.

שיירות שריון

בתקופה הרומאית נסלל כביש, שגישר בין ירושלים וערי עבר-הירדן ואשר אחד ממוקדי השליטה עליו היה מעלה אדומים. בימי מלחמת העולם הראשונה ביצרו ה"תורכים את המעלה והבריטים טרחו להפציצו. הבריטים עזבו שבו וביצרו את המעלה הזה בשנת 1942, כאשר ריחפו על הארץ סכנת פלישה

דמם של עובדי אורח שגרו צחו בידי שודדי דרכים. בראש המעלה, מימין ל-כביש, ניצב בניין אבן מוקף חומה, תודע בשמו האנחות רורי. הנוצרים קוראים למקום זה, "מלון השומרונג" טוב. כפי שמסופר ב"ברית החדשה", נפצע בקרבת מקום עובר אורח שהלך מירושלים ליריחו, בידי שודדים, שלום טמו אותו. שומרונג אחד ש מצא את האיש שותת דם, הביש את פצעיו והוליכו אל האכסניה שבצד הדרך, דאג לאיכסו ולכלכלתו. לפי מסורת נוצרית היה מלון זה בראש מעלה אדומים, במקום שבו ניצב היום בניין האכסניה הקרויה האנחות רורי. כתובת ערבית שנמצאה בניין החאן מספרת על דרך ירושלים-יריחו. לפי כתובת זו סלל את הדרך החליף עבד אל מלך, אותו הליף אשר בנה את "כיפת הסלע" בירושלים. יש להניח, כי הוא שיפץ את הדרך מיריחו לירושלים, כדי להקל על תנועתם של עולי רגל מוסלמים.

"מצודת הדם"

תחנת דרכים בראש מעלה אדומים התקיימה מאז ימי קדם. מעל החאן שרידי מצודה צלבנית, אשר הוקמה במאה ה-12. שרידיה נקראים בידי הערבים, "מצודת הדם", ואי-לוא הצלבנים כינוה "המצודה האדומה".

אם תוקם עיר במקום יובאו קרוב לוודאי מימיה ממעיין עין אל פור, אשר בנחל קלט הסמוך.

התכנית הנוכחית למעלה אדומים מדברת בהקמת אזור תעשייה עורפי לירושלים ובבניית בתי מגורים לעובדי המרכז הזה. בשלב מאוחר יותר אומרת התכנית, תוקם במקום עיר עצמאית, מתיישבים בכוח לעיר התוויה לא חסרים וביניהם מונים קבוצה מגושת, "אמונים", וכן קבוצה מאנשי מפלגת העבודה, המשיי תייכת לחוג הרעיוני על שם בני-גוריון.

מ. סיון

גרמנית. בעבודות הביצור במעלה הועסקו עובדים מ,סולל בונה" וכן חיילים יהודיים, בעיקר מחיל ההנדסה הבריטי. בשנות החמישים החלו הירדנים לבצר את המקום ולקראת מלחמת ששת הימים נודע כי מוצב הטיבתי. במעלה אדומים נעו ביוני 1967 שיירות שריון ירדניות, שהתכוונו לתקוף את ירושלים. מטוסי חיל האוויר עשו שמות בשירות אל.

מעלה אדומים נקרא על שם גון סלעיו. הערבים קוראים למקום זה טלעת אידם (מעלה הדם) ולפי אגדה קיבלו כאן הסלעים את גוגם מ-

בדות בהקמת עיר במעלה אדומים. ומאז עולה לחדשות מפקידה לפקידה דבר הקמתה, או אי-הקמתה, של העיר "יריחו עלית", באיזור המעלה ההיסטורי.

שם מקראי

שיאו של מעלה אדומים מוצא בערך במחצית הדרך בין ירושלים לים המלח, במרחק של כ-14 ק"מ בקו אווירי מן הים ובגובה של כ-700 מטרים מעליו. השם מעלה אדומים הוא מקראי והמקום כבר נזכר בספר יהושע, בתיאור ה-